

VI. Neznáme byly sl. o. z. ustanovenia čl. zák., ktoré sa vzťahujú na podstatné zmeny životného poistenia, ako premena, odkup, obnova atď., na ktoré má poistník — za istých podmienok — nárok.

1. Redukcia (§ 136) znamená premenu poistenia v poistenie premie prosté o zmenšenej poistnej sume, 2. Odkup (§ 136.) znamená zrušenie smluvy s výplatom odbytného. V obidvoch týchto prípadoch vyžaduje sa, aby prémia aspoň za dobu 3 rokov bola zaplatená. V istých prípadoch nastane táto redukcia, poťažne odkup samosebou. 3. V páde zmienenej premeny a v páde zániku smluvy pre neplatenie následnej premie je behom 3 mesiacov obnova poistenia prípustná (§ 140.).

Pri zrušení kapitálového poistenia na prípad smrti poistiteľom má poistník — za určitých predpokladov — nárok na výplatu premiovej rezervy (§ 141.).

VII. 1. Odchylne od sl. o. z. sú v čl. zák. upravené: exekúcia na nárok z poistenia, zabavenie atď. — a to v smysle rak. exek. por. (§§ 142.—144.).

2. S týmto súvisí ustanovenie čl. zák. zaisťujúce obmyslenému, poťažne najbližším príbuzným poistníka v páde exekúcie poťažne konkurzu týkajúcich sa poistného nároku — do poistnej smluvy vstúpiť (§ 145.).

VIII. Nové je v čl. zák. i t. zv. ľudové poistenie (§ 147.), ktoré nie je nejakým zvláštnym druhom poistenia, ale zjednodušený spôsob životného poistenia pre hmotne slabé osoby. Charakteristikom je, že splatnosť premie neprekračuje jeden štvrtý rok a že premie nie sú žalovateľné.

H)

Urazové poistenie je, ako sme už uviedli, v sl. o. z. upravené v rámci životného poistenia bez toho ale, žeby na zvláštnosti toho poistenia bol primeraný ohľad vzatý.

Čl. zák. upravuje toto poistenie v podstate dľa živ. poistenia, pritom ale aplikuje zodpovedne i niekoľko ustanovení poistenia proti škode, tak na pr. i tu jestvuje zachraňovacia povinnosť poistníka atď.

I)

Ako sme už spomenuli: ustanovenia sl. o. z. vzťahujúce sa na zaistenie (§§ 508.—514.) byly čl. zák. zrušené bez novej úpravy tohoto. V nedostatku tejto úpravy platí teda ujednanie strán, ináč ale občianské (súkr. poťažne obch.) právo, pričom na území Slovenska a Podkarp. Rusi sa iste uplatnia zrušené ustanovenia sl. o. z. — ako zvykové právo.

II. Konečne svedčí pripomenúť, že so zpätnou účinnosťou, ktorú čl. zák. niektorým hmotnoprávnym ustanoveniam ohľadom t. zv. starých smlúv priznáva, súvisí, ale sa s touto nekryje, že — čo i súdna prax aprobuje — form. právne ustanovenia čl. zák. ako na pr. tie, ktoré sa vzťahujú na príslušnosť súdu, rozhodčí súd atď., ktorým zák. zpätnou účinnosťou nepriznáva, platia odo dňa vstúpenia v platnosť i ohľadom t. zv. starých smlúv.

Dr. Th. Nussbaum, sen. pres. N. S. a Jan Soukup, rada N. S.:

Rozhodnutia Najvyššieho súdu: trestné.

K § 221, č. 6 trp.:

Dôvod vylúčenia prísahy podľa § 221 č. 6 trp. predpokladá objektívnu nepravdivosť výpovedi svedka a nie rozpor medzi jednou a druhou jeho výpoveďou. (Zm IV 43/35 z 21. marca 1935.)

K § 222 č. 2 trp.:

Z okolnosti, že svedok pri druhom vypočutí udal to, čo pri prvom, a len doplnil túto výpoveď niektorými okolnosťami, nelze odvodzovať, že jeho výpoveď bola čo do svojej podstaty váhavá. (Zm IV 43/35 z 21. marca 1935.)

K § 314, odst. 2 trp.:

Porušenie práva zaručeného obžalovanému ustanovením § 314, odst. 2 trp., aby totiž mohol ústne predniesť svoju obhajobu, nie je ohrozené sankciou zmätočnosti a preto nezakladá zmätok podľa § 384, čís. 5 trp. (Zm IV 665/34 z 11. marca 1935.)

Námietkou, že obžalovaný nebol vôbec upovedomený o hlavnom odvolacom pojednávaní, nie je uplatnený zmätok podľa § 384, čís. 5 trp. (Zm IV 435/34 z 28. III. 1935.)

K § 385, čís. 1b) trp.:

Ak bol neopatrnosťou riadiča motorového vozidla jeho srážkou spôsobený úraz viac osobám, s poranením ktorých mohol páchatel počítať, uskutočňuje sa skutková podstata prečinu podľa § 310 trz. toľkokrát, koľko osôb bolo poranených (Zm IV 267/34 z 2. marca 1935.)

Uplatňuje-li obžalovaný, ktorý bol pre zapálenie stodoly a plodín v nej uznaný vinným zločinom podpaľačstva podľa § 422 trz., zmätok podľa § 385, čís. 1b) trp., domáhajúc sa, aby čin jeho bol kvalifikovaný ako uvedený zločin len pokiaľ ide o zničenie stodoly, kdežto zničenie plodín aby bolo kvalifikované ako prečin podľa § 418 trp., domáha sa kvalifikácie činu, ktorá by bola v jeho neprospech (§§ 383 trp., 31 por. nov.). Zmätočnú sťažnosť treba v smysle § 434-III. trp. odmietnuť ako podanú osobou neoprávnenou. (Zm IV 87/35 z 30. marca 1935.)

K § 385, čís. 2 trp.:

Vymeral-li odvolací súd, hoci kvalifikácia činu podľa § 46, odst. 1 tr. nov. nebola v neprospech obžalovaného napadnutá, trest podľa 2 odst. § 46 tr. nov., nezachoval pri uložení trestu sadzbu zákonom stanovenú a dopustil sa zmätku podľa § 385, čís. 2 trp. (Zm IV 203/34 z 30. marca 1935.)

Pri korekcionalizácii treba tiež vedľajší trest straty práva volebného vymerať v trvaní predpísanom v § 3, čís. 3 zák. čís. 75/19 v znení zák. čís. 163/20 pre prečiny.

Porušenie tejto zásady zakladá zmätok podľa § 385, čís. 2 trp. (Zm IV 37/35 z 25. apríla 1935.)

K § 394, odst. 4 trp.:

Obžalovaný, proti ktorému sa konalo odvolacie pojednávanie za podmienok zákona čís. 8/24 v jeho neprítomnosti, vzal späť zmätočnú sťažnosť, ohlásenú v jeho mene obhájom. Potom však v lehote určenej k podaniu odporu znovu ohlásil a previedol zmätočnú sťažnosť.

Túto zmätočnú sťažnosť treba v smysle § 31, odst. 2 por. nov. a § 394, odst. 4 trp. prijať ako včas podanú. (Zm IV 536/34 zo 4. marca 1935.)

K § 434, odst. 3 trp.:

Uplatňuje-li obžalovaný, ktorý bol pre zapálenie stodoly a plodín v nej uznaný vinným zločinom podpaľačstva podľa § 422 trz., zmätok podľa § 385, čís. 1b) trp., domáhajúc sa, aby čin jeho bol kvalifikovaný ako uvedený zločin len pokiaľ ide o zničenie stodoly, kdežto zničenie plodín aby bolo kvalifikované ako prečin podľa § 418 trz., domáha sa kvalifikácie činu, ktorá by bola v jeho neprospech (§§ 383 trp., 31 por. nov.). Zmätočnú sťažnosť treba v smysle § 434-III. trp. odmietnuť ako podanú osobou neoprávnenou. (Zm IV 87/35 z 30. marca 1935.)

Učinkovanie v smysle § 56 trp. z úradu menovaného obhájcu je obmedzené výlučne na hlavné pojednávanie a hlavným pojednávaním jeho činnosť ako obhájcu končí. Obhájca takto ustanovený pre hlavné pojednávanie nie je oprávnený podať zmätočnú sťažnosť (Zm III 602/34 z 11. apríla 1935.)

Posudok súdnej lekárskej rady je len pomôckou a základom pre zistenie skutkového stavu a preto napádanie tohoto posudku v zmätočnej sťažnosti s hľadiska vecného dôvodu zmätočnosti je neprípustné. (Zm III 603/34 z 15. apríla 1935.)

Zbytočne a s porušením predpisu § 425, odst. 2 trp. opakované vyhlásenie rozsudku odvolacieho súdu obžalovanému, ktorý bol na odvola-

com hlavnom pojednávaní prítomný, neopravňuje jeho obhájcu podať zmätočnú sťažnosť. (Zm IV 659/34 z 9. apríla 1935.)

K § 388, odst. 2 trp.: Odvolateľ má právo v odôvodnení odvolania rozšíriť a doplniť dôvody odvolania uvedené v jeho ohlásení (Zm IV 572/1933 zo dňa 20. januára 1934).

Na j v y š š í súd zrušil z úradnej povinnosti z dôvodu zmätku podľa § 384, čís. 4 trp. rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu a vec vrátil tomuto súdu k novému pokračovaniu a rozhodnutiu; z d ô v o d o v :

Najvyšší súd nepotreboval sa oberať zmätočnou sťažnosťou, lebo sa presvedčil, že rozsudok odvolacieho súdu je dotknutý dôvodom zmätočnosti podľa § 384, čís. 4 trp., ktorého je dbať vždy z úradnej povinnosti a ktorý má v zápätí zrušenie napadnutého rozsudku aj s odvolacím pojednávaním. Obžalovaný, ktorý bol rozsudkom prvého súdu uznaný vinným prečinom podľa § 301 trz. a odsúdený k trestu väzenia na tri mesiace bezpodmienečne, ohlásil ihneď po vyhlásení rozsudku odvolanie proti výroku a nepovolení podmieneného odkladu výkonu trestu a v osmidennej lehote podal písomné odvolanie, v ktorom napáda tiež výrok o výške trestu a žiada o výsluch svedkov o tom, že chránil svojho otca, ktorý bol vraj napadený poškodeným, čím poukázal aj na dôvod vylučujúci trestnosť podľa § 79 trz. Odvolací súd odmietol toto písomné odvolanie s odôvodnením, že je opozdené, pretože je rozšírením pôvodného odvolania a nebolo podané v trojdennej lehote. Tento názor je mylný a prečí sa ustanoveniu § 388 trp. Podľa tohoto ustanovenia zákona odvolateľ nemusí pri ohlásení odvolania udať dôvody, ale má právo učiť tak dodatočne v osmidennej lehote počítanej od ohlásenia odvolania, prípadne od doručenia rozsudku, pokiaľ o to žiadal. Z toho plynie, že odvolateľ má právo aj v prípade, keď v ohlásení odvolania udal dôvody, v osmidennej lehote je rozšíriť alebo doplniť. Ponevác písomné odvolanie obžalovaného bolo podané v osmidennej lehote predpísanej v § 388 trp., má sa považovať za prevedenie odvolania a odvolací súd porušil zákon, pokiaľ toto prevedenie odvolania odmietol namiesto toho, aby sa jeho obsahom zaoberal a ho vybavil. Odopretím rozhodovania o obsahu prevedenia odvolania odvolací súd implicitne vyslovil, že toto rozhodovanie nepatrilo do oboru jeho pôsobnosti, hoci bolo jeho povinnosťou o ňom rozhodnúť. Tým odvolací súd zavlnil zmätok podľa § 384, č. trp. Bolo preto podľa 1. ods. § 34 por. nov. a 1. ods. § 404 trp. zrušif rozsudok odvolacieho súdu a nariadiť nové odvolacie pojednávanie a nové rozhodnutie.

Rozhodnutí Nejv. Spr. soudu.

Zákonem č. 269/1920 bylo státně zaměstnanecké právo, platné v zemích českých, přeneseno v celém rozsahu, tedy i po stránce procesní, na Slovensko a Podkarpatskou Rus. — Podle § 2. odst. 1. zákona čís. 269/1920 jsou úředníci a zřizenci, ustanovení při úřadech na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, podrobeni jako státní úředníci a zřizenci zákonům a ustanovením pro státní úředníky a zřizence toho druhu v ostatních částech republiky Československé platným, zejména zákonu č. 15/1914 ř. z. (služební pragmatice), a nařízením a předpisům k němu vydaným, jakož i všem zákonům a ustanovením, kterými jsou v ostatních částech republiky Československé upraveny služební a zaopatřovací požitky státních úředníků a státního služebnictva, zejména zákonu č. 541/1919 Sb. a č. 2/1920 Sb., při čemž podle § 2 odst. 2 zákona č. 269/1920 Sb. zvláštní požitky, jež se poskytují státním zaměstnancům vzhledem k mimořádným nynějším poměrům na Slovensku, nejsou tím dotčeny. Vzhledem k této všeobecné normaci služebního poměru a obzvláště ze znění odst. 1. § 2. zákona č. 269/1920 Sb., že státní úředníci a státní zřizenci na Slovensku jsou podrobeni jako takoví zákonům a ustanovením pro státní úředníky a zřizence toho druhu v ostatních částech republiky Československé, a dále z citace služební pragmatiky č. 15/1914 ř. z., kte-